Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Ilmastorahasto Oy:n lausunto talousvaliokunnalle 15.11.2022

Ilmastorahasto Oy (jäljempänä Ilmastorahasto) on saanut eduskunnan talousvaliokunnalta lausuntopyynnön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta. Ilmastorahasto kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esityksen tavoitteena on vahvistaa yritysten rahoitusasemaa ja omaa pääomaa. Ilmastorahaston näkemyksen mukaan yritysten rahoitusaseman ja oman pääoman monipuolinen vahvistaminen on tärkeää tilanteissa, joissa tarvitaan julkista rahoitusta täydentämään yksityistä rahoitusta.

Säädösehdotuksen mukaan Business Finland Venture Capital Oy:n (jatkossa BFVC) ensisijaisena tehtävänä olisi edistää yritysten alkuvaiheen liiketoimintaa perustamalla uusia rahastoja, tekemällä oman ja vieraan pääoman ehtoisia sijoituksia rahastoihin ja myöntämällä takauksia pääomarahastojen yksityisille sijoittajille. Tämän lisäksi mahdollistettaisiin yksittäisten elinkeino- tai teollisuuspoliittisten valtiontukea sisältävien pääomasijoitusten tekeminen, mikäli valtioneuvoston talouspoliittinen ministerivaliokunta asettuisi tällaista sijoitusta puoltamaan.

Tilanteet, joissa BFVC:lle annettaisiin tehtäväksi toteuttaa säädösehdotuksen mukaisia suoria sijoituksia, on tarkoitettu poikkeuksellisiksi. Ilmastorahaston näkemyksen mukaan BFVC:lle lainmuutoksella mahdollistettava rooli on merkityksellinen ja lakiesityksen kuvaamissa tilanteissa tarpeellinen.

Ilmastorahasto toteaa olevan mahdollista, että joissain tilanteissa BFVC:n toteutettavaksi annettava, yksittäinen elinkeino- tai teollisuuspoliittinen ja valtiontukea sisältävä pääomasijoitus, voisi soveltua myös Ilmastorahaston rahoituskohteeksi. Ilmastorahaston toiminnan tarkoituksena on pääomasijoitustoimintaa ja muuta rahoitustoimintaa harjoittamalla edistää ilmastonmuutoksen torjumista, teollisuuden vähähiilisyyden vauhdittamista ja digitalisaatiota Suomessa. Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä hallituksen esitys laiksi Ilmastorahasto Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä. Laki mahdollistaisi Ilmastorahastolle valtiontuen yhdistämisen markkinaehtoiseen rahoitukseen, jolloin Ilmastorahasto voisi ottaa rahoitustoiminnassaan nykyistä enemmän riskiä tai luopua osittain tai kokonaan voitoista.

BFVC:n suora sijoituskohde voisi soveltua myös Ilmastorahaston rahoituskohteeksi sellaisessa tilanteessa, jossa kohde kuuluisi Ilmastorahaston ilmastonmuutoksen torjumisen, teollisuuden vähähiilisyyden vauhdittamisen tai digitalisaation edistämisen toimialaan ja joissa kohde sopisi Ilmastorahaston vaikutuspohjaisiin rahoituskriteereihin.

Ilmastorahasto näkee erittäin hyvät edellytykset käsitellä tilannekohtaisesti roolijakoa mahdollisissa yhteisissä tai molemmille rahoittajille soveltuvissa kohteissa BFVC:n kanssa. Ilmastorahasto tuo myös esille voivansa tarvittaessa tukea BFVC:tä esimerkiksi rahoituskohteita koskevien päästövähennysarviointien tai muiden ilmasto- ja ympäristöarviointien tekemisessä, mihin Ilmastorahastolla on erityistä osaamista. Tältäkin osin valtion sijoitusyhtiöiden resursseja ja asiantuntemusta voitaisiin käyttää säädösehdotuksen mukaisissa poikkeuksellisissa tapauksissa tehokkaasti ja joustavasti.

Paula Laine
Toimitusjohtaja, Ilmastorahasto